

## *Natuurcolumn*

Kijk toch eens! Wat een kleuren, wat een geuren, wat een variatie! Tijdens elke wandeling verwonder ik me over de pracht en de diversiteit van de Spaanse mediterrane flora en fauna. Geel, paars, blauw, wit, rood of groen. Alles groeit en bloeit dat het een lieve lust is onder de Spaanse zon. En het hele jaar rond. Prachtige vlinders fladderen van bloem tot bloem en bontgekleurde vogels vliegen in de helderblauwe lucht.

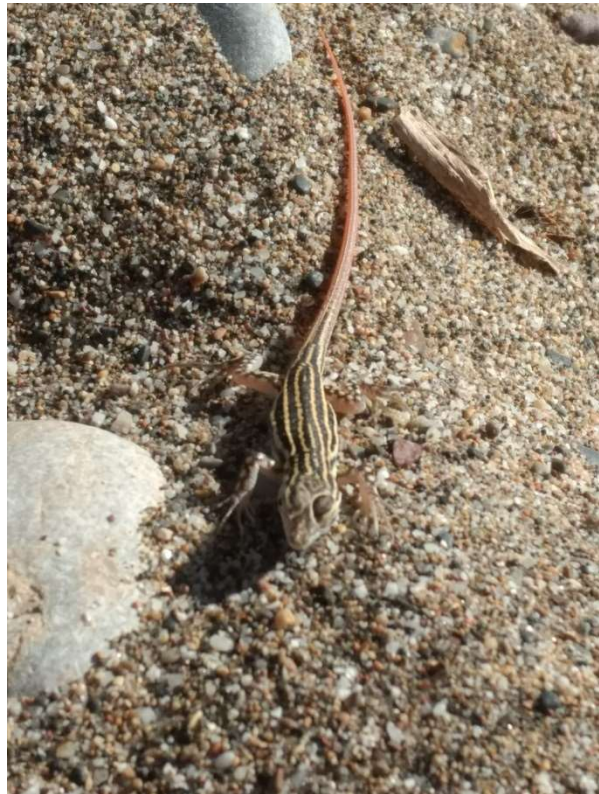
Voor een bijdrage aan de NCM nieuwsbrief duik ik voor informatie over de mediterrane natuur in de literatuur. In elke column zet ik een plant of dier in het zonnetje. Geniet met me mee.

### (Moorse) Franjeteenhagedis, *Acanthodactylus erythrurus*

Zittend op een strandje met de voeten in het zand voelde ik een kriebel bij de tenen. Weer een miertje? Toen ik opkeek van mijn boek zag ik tot mijn verbazing dat er een heus reptieltje mijn tenen aan het inspecteren was. Hij was totaal niet schuw en keek net zo gefascineerd naar mijn voet als ik naar hem. Wat een beauty! Mooie opvallende lengtestrepen, lange vingers, grote ogen en... een rode staart.

Toen ik wat bewoog bleef hij (of zij) gewoon in de buurt en kon ik zelfs foto's van dichtbij maken.

Dat het een hagedisje was die van warmte en zon hield was wel duidelijk. Maar wat zijn naam was wist ik niet. Thuis probeerde ik dat uit te zoeken. Ik kwam er niet met 100% zekerheid uit en dus schreef ik in oktober het RAVON in Nederland aan.



Het RAVON is een onafhankelijke kennis- en beschermingsorganisatie voor reptielen, amfibieën en vissen. Zij geven advies, onderzoek & bescherming. Het RAVON is gevestigd in de Radboud Universiteit in Nijmegen.

Ook daar durfden ze niet direct met zekerheid te zeggen welke hagedis dit was.

Vervolgens kreeg ik onderstaande mail van een interne deskundige bij het RAVON:

*Hij bleef knagen en heb het nog even nagekeken, maar het is een jonge franjeteenhagedis (Acanthodactylus erythrurus).*

Als je de exacte naam weet kun je verder met uitzoeken. En zo kwam ik te weten dat hij vooral voorkomt in de Noord Afrikaanse landen en op het Iberisch schiereiland van het zuiden tot ongeveer Gerona. Hij houdt van droge rotsige kusten met schaarse begroeiing. Hij is een insecteneter. Vooral mieren behoren tot zijn hoofdvoedsel. En mieren, ja, die zaten er inderdaad op het strandje. Dat het een jong hagedisje moest zijn was wel te merken aan zijn gedrag. Nieuwsgierig, niet bang, spelend en toch wat stoer. Zijn rode staart verried echter zijn puberfase. Die hebben namelijk alle jonge Franjeteenhagedisjes. Daarom wordt hij ook wel Roodstaartfranjeteenhagedis genoemd. *Erythrurus* verwijst naar het Griekse erythros en betekent rood, roodachtig.

Ook wordt hij wel de Moorse Franjeteenhagedis genoemd, naar zijn verspreidingsgebied. Hij kan over het hete zomerstrandzand van meer dan 50 graden C. rennen. Ze zijn snel en wendbaar en bij vangpogingen kan hij bijten. De vrouwtjes zetten elk jaar 4-6 eitjes af. Hagedissen zijn koudbloedig en nemen graag een zonnebad om zich op te warmen. Niet anders doen wij menselijke overwintersaars nog steeds. We ontvluchten de regen en kou in het noorden om ons hier te koesteren in de warme zon. Reptielen ontstonden in het Geologische tijdperk Trias. De tijd van de dinosaurïers. Zo'n 250 miljoen jaar geleden was het wereldwijde klimaat warm en droog. Ideaal dus voor onze geschubde hagedisjes.

Als we ze zien als een nog levend relict uit lang, lang vervlogen tijden is dat best een bijzondere gedachte. En als we dan ook nog eens goed om ons heen kijken naar de kustrotsen met hun in miljoenen jaren opgebouwde gelaagdheid, dan kunnen we ons zomaar een reis in een tijdmachine naar een ver, ver verleden wanen. Goede reis!.

Met zonnige natuurgroeten, *Anja*